

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/nauka-i-edukacja/badania-historyczne/konferencje/26647,Ogolnopolska-konferencja-naukowa-Kobiety-na-zakrecie-1939-1989-Wroclaw-2426-wrzes.html>
02.03.2026, 17:50

Strona znajduje się w archiwum.

Ogólnopolska konferencja naukowa „Kobiety »na zakręcie« 1939-1989” – Wrocław, 24-26 września 2012

24.09.2012

W dniach 24-26 września br. odbyła się we Wrocławiu (Hotel Tumski, ul. Wyspa Słodowa 10) ogólnopolska konferencja naukowa „Kobiety »na zakręcie« 1939-1989”, której organizatorem był Instytut Pamięci Narodowej.

Podczas trzydniowych obrad historycy, socjolodzy, prawnicy, psychologowie i kulturoznawcy próbowali zanalizować rolę i miejsce kobiet w powojennej rzeczywistości, a także scharakteryzować formy i obszary ich aktywności.

Kategoria płci w badaniach historii najnowszej pojawia się niezwykle rzadko. Konferencja zorganizowana w kwietniu 2011 r. przez Instytut Pamięci Narodowej „Kobiety w oporze społecznym i opozycji w Polsce 1944-1989 - na tle porównawczym” podkreśliła specyfikę zaangażowania kobiet w opór i opozycję, a także uwydatniła potrzebę uwzględniania roli płci w konfliktach z władzą dla lepszego zrozumienia historii politycznej i społecznej PRL. Konferencja ukazała również ogromne zainteresowanie tą tematyką oraz odkryła wiele innych pól badawczych związanych z „kwestią kobiecą” w Polsce po 1939 r.

Konferencja „Kobiety »na zakręcie« 1939-1989” miała na celu interdyscyplinarne poszerzenie horyzontu badań o dziedziny pokrewne historii: socjologię, kulturoznawstwo, prawo, etykę oraz psychologię społeczną. Organizatorzy zaproponowali odwrócenie perspektywy naukowych dociekań od bohaterskich dokonań polskich kobiet w kierunku obszarów „ciemnej strony” udziału „pierwiastka kobiecego” w historii Polski. Ów szerszy kontekst badanych zjawisk pogłębi wiedzę ogólną z zakresu najnowszej historii Polski, jak i otworzy dyskusję na polu dotychczas słabo eksploatowanym.

Patronat medialny nad konferencją objęli: Radio TOK FM, TVP Wrocław, Gazeta Wrocławska, naszemiasto.pl, dlastudenta.pl.

Ogólnopolska konferencja naukowa „Kobiety »na zakręcie« 1939-1989”

24-26 września 2012

Hotel Tumski, ul. Wyspa Słodowa 10, Wrocław

Plan konferencji

24 września 2012 r.

9.00-9.10 – Otwarcie konferencji

9.10-11.30

SESJA I

Prowadzący: dr hab. Jarosław Syrnyk

Kobiety u władzy?

1. mgr Natalia Jarska, IPN Warszawa, Instytut Historii PAN, *Kobiety w PZPR 1948-1956*
2. dr Mirosław Szumiło, UMCS Lublin, *Kobiety w elicie władzy komunistycznej w Polsce (1956-1989)*
3. dr Rafał Nowakowski, Urząd Marszałkowski, *Udział kobiet w systemie rad narodowych w latach 1950-1988 (1990) na przykładzie Wrocławia*
4. dr hab. Robert Klementowski, IPN Wrocław, „Słaba płeć” w „silnym resorcie”
5. dr Renata Szczepanik, Uniwersytet Łódzki, *Wizerunek funkcjonariuszek Służby Więziennej na łamach „Gazety Penitencjarnej” (1967-1974)*

12.00-13.30

SESJA II

Prowadzący: dr hab. Robert Klementowski

Kobiety u władzy?

1. mgr Agnieszka Stasiewicz, IPN Białystok, *Działalność Społeczno-Obywatelskiej Ligi Kobiet w latach 1945-1948 na Białostocczyźnie*
2. dr Grażyna Trzaskowska, Archiwum Państwowe we Wrocławiu, *Oczekiwania władz wobec kobiet. Działalność Ligi Kobiet na Dolnym Śląsku w latach 1951-1960*
3. mgr Emilia Świętochowska, IPN Białystok, *Sytuacja społeczna kobiet w ostatniej dekadzie PRL*

15.30-18.00

SESJA III

Prowadząca: prof. dr hab. Zofia Chyra-Rolicz

Wokół wojny

1. dr Anna Czocher, IPN Kraków, *Radź sam sobie – ekonomiczna aktywność kobiet w czasie okupacji niemieckiej 1939-1945 na przykładzie Krakowa*
2. dr Beata Kozaczyńska, Uniwersytet w Siedlcach, *Chlubne i mniej chlubne aspekty udziału kobiet w dystrykcie warszawskim w akcji ratowania dzieci wysiedlonych z Zamojszczyzny w latach 1942-1943*
3. mgr Anna Nowakowska-Wierchoś, Instytut Historii Polskiej Akademii Nauk, *„Związałyśmy się z siłami demokratycznymi w Polsce” – program polityczny i wizja roli kobiet w „nowej Polsce” Związku Kobiet Polskich im. Marii Konopnickiej we Francji 1944-1950*
4. dr Joanna Hytrek-Hryciuk, IPN Wrocław, *„Kobiety z gruzów”- Niemki na Dolnym Śląsku 1945-1948*
5. dr Arnold Kłoncewicz, Instytut Historyczny Uniwersytetu Gdańskiego, *W cieniu Ravensbrück – Polki w Szwecji w latach 1945-1950*

25 września 2012 r.

9.00-11.00

SESJA IV

Prowadząca: Ewa Chabros

Życie codzienne

1. prof. dr hab. Zofia Chyra-Rolicz, Uniwersytet Przyrodniczo - Humanistyczny w Siedlcach, *Kobiety w spółdzielczości - od pani domu do aktywizacji zawodowej (1935 - 1989/1990)*
2. dr Norbert Wójtowicz, IPN Wrocław, *Koła Gospodyń Wiejskich na Dolnym Śląsku*
3. dr hab. Tadeusz Rutkowski, Instytut Historyczny Uniwersytetu Warszawskiego, *Bojowniczką ofensywy ideologicznej. Wokół roli kobiet w procesie stalinizacji nauki polskiej*

11.20-13.20

SESJA V

Prowadzący: dr Grzegorz Waligóra

Życie codzienne

1. mgr Katarzyna Florczyk, IPN Poznań, *„Coraz więcej kobiet kroczy w pierwszej linii walki o plan”. Wizerunek przodownicy pracy okresu stalinowskiego w Polsce*
2. dr Krzysztof Wasilewski, Miejska Biblioteka Publiczna im. Z. Herberta w Gorzowie Wlkp., *W kuchni czy na traktorach? Obraz kobiety w propagandzie amerykańskiej i radzieckiej (1958-1960)*
3. mgr Edyta Krężolek, IPN Kielce, *Kobieta w mieście socjalistycznym - o mieszkankach Świdnika w latach 50. i 60. XX w*
4. mgr Magdalena Zapolska-Downar, IPN Łódź, *Łódzka włóknianka jako fenomen w perspektywie genderowej lat 70. i 80.*

15.00-17.30

SESJA VI

Prowadząca: dr Joanna Hytrek-Hryciuk

Przemiany społeczne

1. dr Maren Roger, Niemiecki Instytut Historyczny w Warszawie, *Agentki, konfidentki, kochanki: Kolaboracja i fraternizacja polskich kobiet w dobie okupacji niemieckiej i ich karne prześladowania po 1945 roku*
2. dr Aleksandra Szlagowska, Akademia Medyczna im. Piastów Śląskich we Wrocławiu, *Modele kobiecości i kontrola urodzeń od zakończenia II wojny światowej do okresu transformacji w Polsce*
3. mgr Iwona Demczyszak, IPN Wrocław, *Rola kobiety w katolickiej argumentacji społecznej w PRL lat 50-tych i 60-tych*
4. lek. med. Anna Fiktus, 4WSK we Wrocławiu, *Wokół ustawodawstwa o warunkach dopuszczalności przerywania ciąży w latach 50 - tych*

26 września 2012 r.

9.00-11.00

SESJA VII

Prowadząca: Agnieszka Klarman

Prawo i życie

1. mgr Paweł Fiktus, WPAiE UWr, *Ubezważnowolnienie kobiet, na tle ubezwężnowolnienia męczyzn, w orzecznictwie sądownym okręgu wrocławskiego w latach 1945 - 1964 - analiza porównawcza*
2. mgr Marta Mackiewicz, WPAiE UWr, *Przestępstwa popełniane przez kobiety na przykładzie orzecznictwa Sądu Powiatowego we Wrocławiu w latach 1950 - 1956*
3. mgr Karol Siemaszko, WPAiE UJ, *Mały kodeks karny a przestępczość kobiet w świetle orzecznictwa Sądu Okręgowego w Krakowie w latach 1946-1950*
4. mgr Emilia Rokosz, Uniwersytet Warszawski, *Sylwetka zabójczyni na tle przestępczości kobiet w Polsce - 1939-1989*

11.20-13.00

Sesja VIII

Prowadzący: dr Tomasz Gałwiazek

Kobieta w sztuce

1. dr Natalia Lemann, Instytut Kultury Współczesnej, Łódź, *Cylinder z Pandorami. Antyfeminizm polskiej literatury fantastycznonaukowej doby PRL*
2. mgr Ewa Chabros, IPN Wrocław, *Kobiety w polskim graffiti*
3. mgr Agnieszka Klarman, IPN Wrocław, *„Nowa kobieta” w polskiej literaturze socrealistycznej*
4. mgr Gabriela Nastalek, Uniwersytet Wrocławski, *„Kobieca perspektywa” w filmie dokumentalnym PRL - na przykładzie twórczości Krystyny Gryczelowskiej, Ireny Kamińskiej i Danuty Halladin*
5. dr Ksenia Stanicka-Brzezicka, IH UWr., *„Z resztek materiałów, wełny i papieru ...” . Twórczość kobiet na polu rzemiosł w III Rzeszy*

[Poprzedni Strona](#)

[Następny Strona](#)

Wrocław

Pliki do pobrania

[\(doc, 24.5 KB\)](#)

[\(pdf, 5.14 MB\)](#)
